
99-16-RE

CAUSA 99-16-RE

Número de registre: 191-1999. Recurs d'empara

AUTE DEL DIA 5 DE NOVENBRE DE 1999

BOPA núm. 66, del 12 de novembre de 1999

En nom del Poble Andorrà,

El Tribunal Constitucional,

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional el dia 23 de setembre de 1999 per la representació processal dels Srs. Alejandro Albors Castella i Francisco Maza Sánchez, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra la sentència de data 2 de setembre de 1999 dictada per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia per haver-se pogut produir una presumpta vulneració del dret a la presumpció d'innocència i del dret a obtenir de la jurisdicció una decisió fonamentada en dret, drets reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i atès que sol·licita al Tribunal Constitucional que dicti sentència en la qual "ordeni l'anul·lació de les sentències recorregudes i tots els efectes d'aquestes i declari l'absolució d'ambdós acusats";

Vista la Constitució, especialment els articles 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vista la Llei transitòria de procediments judicials;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal de data 28 de setembre de 1999;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Joan Josep López Burniol;

Antecedents

Primer

La societat SAETDE va interposar una demanda judicial contra els Srs. Alejandro Albors Castella i Francisco Maza Sánchez pel delicte major de falsificació de document privat tipificat a l'article 150 del Codi penal i pel delicte menor d'estafa previst a l'article 328 d) del mateix Codi, per haver falsificat els forfets d'esquí de la temporada.

Segon

Amb data 20 de gener de 1999, el Tribunal de Corts va acordar, considerant que els processats havien falsificat els forfets a partir d'una fotocòpia en color d'un forfet autèntic, condemnar "els acusats Alejandro Albors Castella i Francisco Maza Sánchez com a responsables penalment, en concepte d'autors, d'un delictes major de falsificació de document privat i d'un delictes menor d'estafa, sense la concurrència de circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal, a la pena de sis mesos de presó condicional i multa de cinquanta mil (50.000) pessetes, així com al pagament de les despeses processals i a indemnitzar, conjunta i solidàriament, a la Societat Anònima d'Equipament Turístic d'Encamp (SAETDE) en la quantitat de 140.000 pessetes".

Tercer

Contra aquesta sentència, la representació processal dels dos inculpats va formular recurs d'apel·lació en considerar que s'havia produït una vulneració del dret fonamental a la presumpció d'innocència i en la no aplicació en la sentència de la regla in dubio pro reo, ja que estava d'acord en el fet que els dos acusats portaven sengles forfets falsos però que no havia quedat provat que els mateixos processats fossin els que havien falsificat els forfets, i sostenia que els indicis no estaven mínimament provats i que no s'havia practicat cap prova pericial que conduís a justificar la falsificació.

Quart

Amb data 2 de setembre de 1999, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, confirmant la sentència del Tribunal de Corts, va desestimar el recurs d'apel·lació per considerar que "la prova del delictes i de la seva participació en ell pels processats, que òbviament es lucraren amb la utilització dels forfets falsos, no exigeix que es provi exhaustivament tot l'itinerari del delictes fins a les seves últimes etapes, sent necessari que es pugui establir com a provada l'etapa del crim en què apareixen implicats els processats encara que falti la prova d'altres etapes (anteriors i posteriors) de l'iter criminis, o de la criminalitat d'altres persones sense quina constància és possible jutjar als processats com a responsables dels fets que respecte d'ells consten provats en la causa".

Cinquè

Amb data 23 de setembre de 1999, la representació processal dels Srs. Alejandro Albors Castella i Francisco Maza Sánchez va interposar recurs d'empara davant del Tribunal Constitucional contra la sentència de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per presumpta vulneració del dret a la jurisdicció reconegut a l'article 10 de la Constitució, en dues de les seves vessants el dret a la presumpció d'innocència i el dret a la decisió fonamentada en dret.

Sisè

Amb data 29 de setembre de 1999, el Ministeri Fiscal va presentar l'informe sol·licitat pel Tribunal Constitucional, estimant que els Srs. Alejandro Albors Castella i Francisco Maza Sánchez no havien esgotat la via jurisdiccional ordinària, en no haver interposat davant de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, l'incident de nul·litat d'actuacions previst en l'article 18 bis 3 de la Llei de modificació de la Llei transitòria de procediments judicials. Per aquesta raó, el Ministeri Fiscal sol·licita la inadmissió a tràmit de la demanda formulada.

Fonament jurídic únic

No es desprèn de la documentació aportada per la representació processal dels recurrents en empara que s'hagi interposat l'incident de nul·litat d'actuacions introduït per l'article 18 bis de la Llei de modificació de la Llei transitòria de procediments judicials, adoptada pel Consell General el 22 d'abril de 1999. Per consegüent, aquest Tribunal reprèn els motius adduïts en la seva decisió pronunciada, amb data d'avui, en la causa 99-15-RE que presentava el mateix defecte formal:

Aquest article desenvolupa tres paràgrafs o supòsits distints previstos pel legislador. En el paràgraf 3r preveu que: "En el supòsit de sentències o de resolucions fermes en el procediment de les quals s'hagi produït una vulneració del dret fonamental a la jurisdicció, la persona afectada per la vulneració pot demanar al jutge o al tribunal que la va dictar, la seva anul·lació, sempre que no hagi pogut denunciar aquesta vulneració anteriorment, en el termini de quinze dies naturals des de la notificació, o des que s'hagi tingut coneixement de la vulneració del dret, sempre que no hagi transcorregut més d'un any des del moment de la notificació de la resolució a les parts quan el subjecte del dret pretesament lesionat no ha estat part en el procés ordinari".

Aquest Tribunal considera necessari aclarir dos aspectes del seu contingut:

En primer lloc, la voluntat del legislador és ben explícita i està reforçada argumentalment pel contingut de l'exposició de motius de la Llei de modificació de la Llei de procediments judicials del darrer paràgraf quan diu: "resulta convenient introduir un incident de nul·litat d'actuacions, que permeti que el mateix òrgan que ha dictat la resolució en què s'ha vulnerat el dret fonamental a la jurisdicció pugui anul·lar-la, i retrotreure el procediment al moment anterior en què s'ha produït la violació del dret"; es tracta, per consegüent, d'un procediment nou davant de la justícia ordinària en els supòsits de sentències o resolucions fermes. De manera que, amb independència que el recurrent hagi plantejat la seva pretensió davant d'algun dels òrgans jurisdiccionals ordinaris en el decurs del procés, només quan la sentència ha adquirit el caràcter de sentència ferma es pot formalitzar la demanda d'incident de nul·litat d'actuacions davant de l'òrgan que li ha donat precisament el caràcter de sentència ferma.

En segon lloc, precisament per preservar el caràcter extraordinari del recurs d'empara per vulneració dels drets reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i atès que l'article 94 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional exigeix taxativament per a la interposició d'aquest recurs d'empara, l'esgotament de la via ordinària pels mitjans i recursos que la legislació estableixi, l'incident de nul·litat d'actuacions que desenvolupa l'article 18 bis 3 de referència s'ha d'entendre com una condició prèvia per a la interposició de recurs d'empara davant del Tribunal Constitucional.

De la qual cosa es desprèn que en el marc de les dues reformes legislatives dutes a terme pel legislador, és a dir, la Llei qualificada de modificació de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional i la Llei de modificació de la Llei transitòria de procediments judicials, ambdues aprovades el dia 22 d'abril de 1999 i publicades al BOPA núm. 27, any 11, del dia 19 de maig de 1999, relatives a la protecció de l'article 10 de la Constitució, en el present cas no s'han complert les exigències processals prèvies a l'admissió a tràmit de l'escrit de recurs d'empara 99-16-RE.

Per tot el que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit l'escrit de recurs d'empara, 99-16-RE, interposat per la representació processal dels Srs. Alejandro Albors Castella i Francisco Maza Sánchez, contra la sentència de data 2 de setembre de 1999, dictada per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

Notificar el present aute a la representació processal dels Srs. Alejandro Albors Castella i Francisco Maza Sánchez, a la representació processal de SAETDE, al Ministeri Fiscal, al president del Tribunal Superior de Justícia i al president del Tribunal de Corts.

Tercer

Publicar el present aute, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, pel Tribunal Constitucional, el dia cinc de novembre de mil nou-cents noranta-nou.

Miguel Ángel Aparicio Pérez Pere Vilanova Trias

President

Vicepresident

Joan Josep López Burniol François Luchoire

Magistrat

Magistrat